

Y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Environment and Sustainability Committee

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru
National
Assembly for
Wales

Rebecca Evans AC
Y Dirprwy Weinidog Ffermio a Bwyd
Llywodraeth Cymru

CC: David Melding AC, Cadeirydd y Pwyllgor
Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol;
William Powell AC, Cadeirydd y Pwyllgor
Deisebau

25 Tachwedd 2014

Annwyl Rebecca

Trafodaeth bwrdd crwn ar les anifeiliaid

Annwyl Rebecca

Byddwch yn ymwybodol bod y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd wedi cynnal dwy sesiwn drafod bwrdd crwn ar les anifeiliaid yn ei gyfarfod ar 5 Tachwedd 2014. Nod y sesiynau oedd clywed gan randdeiliaid am y cynnydd o ran materion lles anifeiliaid yng Nghymru.

Diben y llythyr hwn yw tynnu eich sylw at y materion a drafodwyd, a chodi rhai o'r pwyntiau penodol a drafodwyd.

1. Rheoli Cŵn

Yn ystod y drafodaeth, daeth yn amlwg bod rhanddeiliaid yn dal i resynu na chafodd deddfwriaeth Cymru ar gyfer rheoli cŵn ei datblygu. Er gwaethaf hyn, roedd yn amlwg hefyd bod rhanddeiliaid yng Nghymru yn awyddus i weld y pwerau newydd, a ddarperir ar eu cyfer yn Neddf Troseddau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol a Phlisma 2014 ('y Ddeddf') yn gweithio'n effeithiol.

Clywsom bryderon, fodd bynnag, ynghylch y diffyg darpariaeth hyfforddiant i awdurdodau lleol ar y pwerau newydd a'u gweithredu'n effeithiol. Mynegodd

Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

nifer o randdeiliaid bryderon y gallai swyddogion gorfodi, heb hyfforddiant priodol, gyflwyno Gorchmynion yn 'ddiarwybod' eu bod yn cyfaddawdu ar les cŵn ac yn stigmatiddio perchnogion cŵn. Mynegwyd pryder hefyd, oherwydd natur y Ddeddf, bod y cyfathrebu am y canllawiau a'r gorfodi wedi'i wneud drwy'r rhwydwaith amddiffyn cymunedol gan anghofio am lawer o swyddogion perthnasol yn awdurdodau lleol Cymru.

Felly, byddem yn ddiolchgar pe gallech nodi:

- **Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd i sicrhau bod cyfathrebu effeithiol yn digwydd gydag awdurdodau lleol Cymru ynglŷn â'r pwerau newydd sydd ar gael iddynt;**
- **Cadarnhau a yw Llywodraeth Cymru yn bwriadu darparu unrhyw ganllawiau i awdurdodau lleol ar ddefnyddio'r pwerau gorfodi hyn; ac**
- **Amlinellu a fydd hyfforddiant ar gael i swyddogion gorfodi awdurdodau lleol ar ddefnyddio'r pwerau'n effeithiol.**

Roedd y rhanddeiliaid yn croesawu'r ymrwymiad a wnaed gan y Gweinidog Adnoddau Naturiol a Bwyd blaenorol ynghylch parhau i adolygu effeithiolrwydd y pwerau a ddarperir ar eu cyfer yn y Ddeddf.

Clywsom hefyd fod y rhanddeiliaid yn croesawu'r Gweithgor ar berchnogaeth cŵn cyfrifol, gan na chafodd deddfwriaeth Cymru ei datblygu.

Rydym yn nodi bod y trafodaethau gyda RSPCA Cymru ynghylch cylch gwaith a chylch gorchwyl y grŵp yn parhau. **Hoffem, fodd bynnag, gael eich sicrwydd y bydd y grŵp yn cynnwys amrywiaeth o sefydliadau ac unigolion, gan gynnwys cynrychiolwyr cŵn gweithio, fel mudiadau ciperiaid, Cymdeithas Saethu a Chadwraeth Prydain a'r Gynghrair Cefn Gwlad.** Hefyd, byddem yn ddiolchgar pe gallech nodi:

- **Cylch gwaith, cylch gorchwyl ac amserlen sefydlu'r grŵp; a'r**
- **Amserlen ar gyfer adolygu effeithiolrwydd Deddf Troseddu a Phlisma 2014 o ran mynd i'r afael â materion rheoli cŵn yng Nghymru.**

2. Coleri sioc drydan

Roedd y dystiolaeth a gafwyd gan randdeiliaid yn y sesiwn yn cadarnhau'r gefnogaeth eang ar gyfer Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Coleri Electronig) (Cymru) 2010.

Rydym yn nodi bod y Gweinidog blaenorol, Alun Davies, wedi dynodi y byddai Llywodraeth Cymru yn adolygu'r deddfwriaeth hon yn ystod haf

2014. Nid ydym wedi clywed y canlyniad eto, felly gofynnwn ichi roi amserlen inni ar gyfer yr adolygiad hwn.

3. Bridio cŵn

Rydym yn croesawu gosod Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) ar 18 Tachwedd 2014. Rydym yn nodi, yn sgil y pryderon a godwyd gan y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, bod y darpariaethau mewn perthynas â microsglodynnu, a oedd wedi'u cynnwys yn rheoliadau yn wreiddiol, wedi cael eu dileu. Roedd y pryderon a godwyd gan y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol yn deillio o dystiolaeth a gafwyd gan randdeiliaid.

Fodd bynnag, nododd randdeiliaid hefyd bwysigrwydd y darpariaethau microsglodynnu ar gyfer gorfodi'r rheoliadau bridio cŵn yn effeithiol. Er ein bod yn croesawu eich ymrwymiad i fynd i'r afael â'r pryderon difrifol a godwyd ynghylch y darpariaethau microsglodynnu, rydym yn annog Llywodraeth Cymru i gyflwyno'r rheoliadau microsglodynnu cyn gynted ag y bo modd. **Rydym yn croesawu eich ymrwymiad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau wrth i'r gwaith ar y rheoliadau microsglodynnu ddatblygu, ond byddem hefyd yn ddiolchgar pe gallech amlinellu'r amserlen ar gyfer ail-osod Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Adnabod Cŵn) (Cymru).**

Fel y gwyddoch, mae gan randdeiliaid bryderon ynghylch y gymhareb staff i gŵn, y ffordd mae'r gymhareb staff yn berthnasol i gŵn bach a sefyllfa cŵn gweithio, gan gynnwys heidiau o helgwn. Rydym yn nodi eich bod wedi cydnabod y pryderon hyn yn eich datganiad ysgrifenedig ar gyflwyno rheoliadau diwygiedig ac y bydd gofyn i awdurdodau lleol roi adborth ar effeithiolrwydd y rheoliadau.

Byddem yn ddiolchgar pe gallech gadarnhau:

- **Pryd y bydd angen i awdurdodau lleol roi adborth ar effeithiolrwydd y rheoliadau hyn;**
- **A ydych yn parhau i fod yn agored i edrych eto ar y rheoliadau a phryderon rhanddeiliaid os na fyddant yn effeithiol o ran gwella lles anifeiliaid sy'n cael eu cadw a'u bridio mewn sefydliadau perthnasol; ac**
- **A fydd gan y gweithgor ar berchnogaeth cŵn unrhyw rôl o ran adolygu effeithiolrwydd y rheoliadau hyn.**

4. Microsglodynnu

Fel y nodir uchod, mae pryderon gan rai rhanddeiliaid o hyd am yr oedi o ran cyflwyno'r rheoliadau, felly gofynnwn ichi **egluro'r amserlen ar gyfer eu cyflwyno**. Dywedodd cynrychiolwyr awdurdodau lleol wrthym fod peidio â gwybod yr amserlen ar gyfer cyflwyno'r ddeddfwriaeth hon yn ei gwneud yn anodd diogelu adnoddau presennol a gwneud ceisiadau am adnoddau ychwanegol i gyflawni'r swyddogaethau.

Er hynny, rydym hefyd yn nodi bod rhanddeiliaid wedi dweud bod yr oedi yn gyfle i wella cynnwys y rheoliadau a osodwyd gerbron y Cynulliad yn flaenorol. Yn benodol, roedd y rhanddeiliaid yn galw am:

- yr angen i osod y cyfrifoldeb microsglodynnu ar y gwerthwr, yn hytrach na'r perchennog;
- un pwynt cyswllt ar gyfer y gwahanol gronfeydd data, er mwyn gwneud cyfathrebu rhwng cronfeydd data yn haws;
- yr angen i'r cronfeydd data fod yn gysylltiedig â Europetnet;
- darpariaeth i awdurdodau lleol allu rhoi cosbau penodedig am beidio â chydymffurfio â'r rheoliadau; a'r
- angen i ddileu'r rhwystrau i orfodaeth gan ddefnyddio dull aml-asiantaeth.

5. Anifeiliaid syrcas

Gwyddom eich bod wedi gwneud ymrwymiad i wthio i gyflwyno deddfwriaeth ar wahardd anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau yn ffurfiol yn rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth y DU. **Hoffem gael diweddariad ar y cynnydd.**

6. Gwarchodfeydd anifeiliaid

Mynegodd elusennau lles anifeiliaid, Cymdeithas Milfeddygon Prydain a Chyngor Bwrdeistref Sirol Tor-faen bryderon difrifol am y mater hwn. Rydym yn nodi bod adroddiad gan Rwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru, '*The Case for the Regulation of Animal Welfare Establishments in Wales*', a oedd yn ymchwilio i'r angen i reoleiddio gwarchodfeydd anifeiliaid, wedi cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru yn 2012.

Rydym yn ymwybodol o lythyr y Pwyllgor Deisebau at y Gweinidog blaenorol ym mis Mawrth 2014 yn gofyn am ganlyniad ei ystyriaethau o'r adroddiad, ac nad yw'r pwyllgor wedi cael ymateb i'r llythyr eto. **Felly, rydym yn gofyn ichi gadarnhau a oes gan Lywodraeth Cymru unrhyw gynlluniau i ddatblygu rheoliadau mewn perthynas â gwarchodfeydd lles anifeiliaid yng Nghymru.**

7. Adnoddau ar gyfer awdurdodau lleol

Byddwch eisoes yn ymwybodol o'n pryderon ynghylch adnoddau digonol awdurdodau lleol i gyflawni'r swyddogaethau gorfodi lles anifeiliaid yn effeithiol (a nodwyd gennym yn ein llythyr ar gynigion ynghylch cyllideb ddrafft 2015-16). Cododd y mater hwn unwaith eto yn ystod sesiwn bwrdd crwn gyda rhanddeiliaid. **Rydym yn ystyried hwn i fod yn fater difrifol ac yn edrych ymlaen at gael ymateb i'r pryderon a godwyd gennym yn ein llythyr at y Pwyllgor Cyllid.**

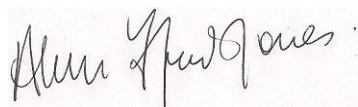
8. Lladd heb stynio

Byddwch yn ymwybodol bod dau o'n rhanddeiliaid, sef yr RSPCA a Chymdeithas Milfeddygon Prydain, wedi lansio deisebau ar wahân yn galw am roi terfyn ar ladd anifeiliaid heb eu stynio. **Hoffem, felly, gael rhagor o wybodaeth ar i ba raddau y mae lladd heb stynio yn digwydd yng Nghymru ar hyn o bryd, ac unrhyw drafodaethau rydych wedi'u cynnal gyda rhanddeiliaid sydd â diddordeb am y mater hwn.**

Dywedodd Hybu Cig Cymru wrthym fod adolygiadau gwyddonol yn cael eu gwneud gan y Comisiwn Ewropeaidd ar y pwnc hwn, sydd i fod i gael eu cwblhau erbyn diwedd 2014. **Rydym yn sicr y bydd Llywodraeth Cymru yn rhoi ystyriaeth i ganfyddiadau'r gwaith hwn a gofynnwn ichi roi manylion inni am sut rydych yn bwriadu ystyried yr adolygiadau hyn.**

Gan fod nifer o'r materion hyn yn ymwneud â materion sy'n cael eu hystyried gan y Pwyllgor Deisebau a'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, mae copi o'r llythyr hwn wedi'i anfon at Gadeiryddion y pwyllgorau hynny.

Yn gywir,

Alun Ffred Jones AC
Cadeirydd y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd